

Številka: U-I-152/19-9
Up-574/19-8
Datum: 4. 7. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus ustavne pritožbe in pobude Taje Suhadolnik, Šmarješke Toplice, ki jo zastopata zakonita zastopnika Violeta Suhadolnik in Iztok Suhadolnik, oba Šmarješke Toplice, na seji 4. julija 2019

sklenilo:

- 1. Ustavna pritožba zoper sodbo Upravnega sodišča št. I U 830/2019 z dne 15. 5. 2019 v zvezi z odločbo Upravne enote Novo mesto št. 041-6/2019-8 z dne 10. 5. 2019 se zavrže.**
- 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti osmega odstavka 7. člena Zakona o evidenci volilne pravice (Uradni list RS, št. 98/13) se zavrže.**

OBRAZLOŽITEV

1. Upravno sodišče je z izpodbijano sodbo zavrnilo tožbo pritožnice zoper odločbo Upravne enote Novo mesto, s katero ji je ta zavrnila zahtevo za vpis v evidenco volilne pravice. Pritožnica sodbi očita kršitev volilne pravice (43. člen Ustave, 12. in 29. člen Konvencije o pravicah invalidov, Uradni list RS, št. 37/08, MP, št. 10/08 – MKPI, in 3. člen Prvega protokola h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP), kršitev prepovedi diskriminacije (14. člen Ustave in 14. člen EKČP), kršitev prava Evropske unije (21., 26. in 39. člen Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, UL C 202, 7. 6. 2016), kršitev 8. člena Ustave glede neposredne uporabljivosti mednarodnih pogodb ter kršitev pravice do obrazložene sodne odločbe (22. člen Ustave).

2. Pritožnica je hkrati vložila tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti osmega odstavka 7. člena Zakona o evidenci volilne pravice (v nadaljevanju ZEV-2). Zatrjuje, da je v neskladju s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice ter s Kodeksom dobrih praks v volilnih zadevah, ki ga je sprejela t. i. Beneška komisija.

Pobudnica podrejeno predlaga tudi začetek postopka za oceno ustavnosti drugega in tretjega odstavka 7. člena Zakona o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 23/17 – v nadaljevanju ZVDZ) in postavitev vprašanja za predhodno odločanje Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju SEU). Predlaga začasno zadržanje drugega in tretjega odstavka 7. člena ZVDZ ter absolutno prednostno obravnavo.

3. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zavrglo, ker pravna sredstva niso bila izčrpana (1. točka izreka). Zoper izpodbijano odločitev sodišča je imela pritožnica možnost vložiti predlog za dopustitev revizije.¹

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

5. Izpodbijani osmi odstavek 7. člena ZEVP-2 ne učinkuje neposredno. V takšnih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Pobudničin pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti je temeljil na vloženi ustavni pritožbi, ki jo je Ustavno sodišče zavrglo. Glede na to odločitev o pobudi na pravni položaj pobudnice v obravnavanem upravnem sporu ne bi mogla učinkovati. To pomeni, da pobudnica ne izkazuje pravnega interesa za preizkus pobude o skladnosti izpodbijane določbe z Ustavo. Zato je Ustavno sodišče pobudo zavrglo (2. točka izreka).

6. Ustavno sodišče pobude v delu, ki se nanaša na drugi in tretji odstavek 7. člena ZVDZ, ni obravnavalo, ker je presojo teh zakonskih določb pobudnica predlagala podrejeno. ZUstS namreč ne omogoča, da bi pritožnica ob vložitvi ustavne pritožbe podrejeno vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti predpisa.² Ker Ustavno sodišče podrejene pobude ni obravnavalo, tudi ni dolžno postaviti vprašanja za predhodno odločanje SEU glede podrejene pobude.

¹ V izpodbijani sodbi je Upravno sodišče pojasnilo, da je tožena stranka pravilno ugotovila, da je o odvzemu volilne pravice odločalo pristojno sodišče in lahko zgolj to sodišče odloča o morebitni spremembi okoliščin, ki lahko prevedejo do ponovnega priznanja aktivne in pasivne volilne pravice.

² Glej sklepa Ustavnega sodišča št. Up-810/11 z dne 4. 10. 2012 in št. Up-767/16, U-I-167/16 z dne 12. 7. 2018.

7. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi pete alineje prvega odstavka 55.b člena in tretjega odstavka 25. člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo s šestimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Jaklič.

dr. Rajko Knez
Predsednik